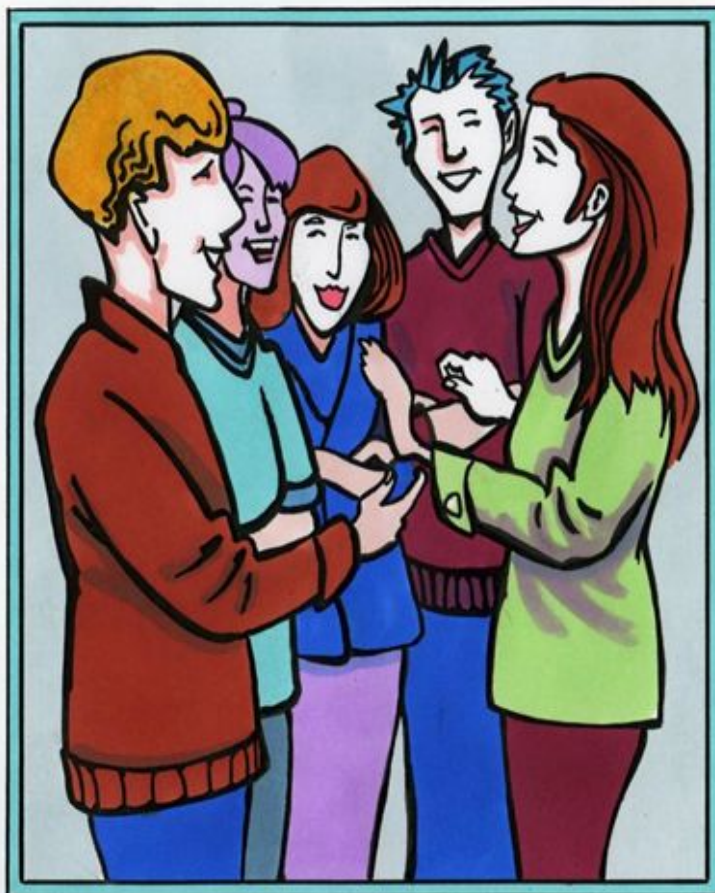

PLAN FØR ET TRYGT OG GØDT SKOLEMILJØ

VED ØYGARD UNGDOMSSKOLE

August 2020

FORORD

TRYGGHET – TRIVSEL – LÆRING er visjonen til Øygard ungdomsskole.

Den viktigste jobben til alle de som jobber på Øygard skole er å passe på at alle elevene har det trygt og godt.

Vårt mål i arbeidet for å fremme trivsel og bekjempe mobbing er:

- Å bygge opp et godt og trygt læringsmiljø på hele skolen.
- Å følge nøye med på det som skjer på skolen for å avdekke mobbing/trakassering.
- Å løse mobbesaker raskt.
- Å ha kontinuitet i arbeidet for å fremme trivsel og motvirke mobbing.

Vi ønsker å engasjere og involvere alle elever, foresatte og ansatte i dette arbeidet.

Opplæringsloven kapittel 9A handler om elevenes læringsmiljø. I § 9A-2 står det:

«...alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjer helse, trivsel og læring».

Når vi snakker om mobbing bruker vi Elevundersøkelsens definisjon av mobbing:

«...gjentatt negativ eller «ondsinnnet» atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing.»

Planen bygger på fire prinsipper:

- Trivsel og forebygging
- Avdekking av elevsaker
- Problemløsning av elevsaker
- Kontinuitet i arbeidet

Vi har brukt boka Zero, SAFs program mot mobbing. Lærerveiledning. Boka finnes elektronisk på nettstedene: <http://lom.ls.no>, www.statped.no, www.his.no/saf og www.spespedtorget.no.

Utdanningsdirektoratets veileder for ansatte og ledere i grunnskolen i arbeidet mot mobbing:

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Arbeid-mot-mobbing/Manifest-mot-mobbing-2011-20141/Arbeid-mot-mobbing---rettlejar/>

Udir-3-2017: Skolemiljø:

<https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Laringsmiljo/skolemiljo-udir-3-2017/>

Vi ønsker en ungdomsskole der alle opplever seg akseptert, inkludert og trygg. Skolen har et ressursteam som består av ledelsen, helsesøster, sosialrådgiver, rådgiver, spes.ped-koordinator, sno-koordinator og miljøpersonell. I tillegg er PPT og Ungdomsteamet med på et møte i måneden. Her blir elevsaker diskutert, og tiltak vurdert og iverksatt.

Skolen har en beredskapsgruppe. Den består av fire ressurspersoner og ledelsen. Er det spesielle hendelser som oppstår, vil beredskapsgruppen håndtere dette, for å ivareta elever og ansattes sikkerhet.

Øygard ungdomsskole august 2020

Espen Nielsen
rektor

1.0. Forebygging

Mål: Alle elever skal oppleve et godt og trygt læringsmiljø

Mål	Tiltak	Tid	Målgruppe	Ansvarlig
Etablere felles forståelse og reaksjoner i forhold til regler og normer ved Øygard ungdomsskole	<ul style="list-style-type: none"> Gjennomgang av ordensreglement, «Plan for et trygt og godt skolemiljø» og Opplæringslova kapittel 9A Elevenes skolemiljø 	Ved skolestart	Alle ansatte ved skolen	Rektor/ sosialrådgiver
Lærer er en tydelig voksen som eleven skal ha tillit til. Alle voksne på skolen skaper trygge arenaer i skolebygget og uteområdet.	<ul style="list-style-type: none"> De voksne viser tydelig hvor grensene går i forhold hvordan vi oppfører oss mot hverandre på skolen. Nulltoleranse for mobbing. De voksne er lydhøre overfor elevene og viser dem respekt. Trivsel og skolemiljø er tema på elevsamtaler både høst og vår. Utviklingssamtaler to ganger i året, der trivsel og skolemiljø er et tema. God inspeksjon i friminuttene – de voksne er synlige for eleven, er tydelig og tilstede og snakker med elevene Midttimeaktiviteter Elevvaktsystem 	Hele året	Elevene	Alle voksne på skolen Kontaktlærere Kontaktlærer Alle ansatte Kontaktlærer Alle voksne på skolen Elevvakter Miljøpersonell/ elevråd Elever/kontaktlærere
Klasse/ gruppestart Lærer møter klassen/gruppen på en måte som signaliserer trygg ledelse og ivaretagelse som basis	<ul style="list-style-type: none"> Lærer erobrer klassen Lærer hilser på hver enkelt elev Navnekort 	Skolestart	Elevene	Kontaktlærere/ lærerne på trinnet

<p>for gjensidig tillit. Lærer er godt forberedt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Lærer har en kort presentasjon av seg selv ● Individuelle arbeidsoppgaver/individuell aktivitet ● Lærer bruker anledningen til å skape trygghet og tillit ● Lærer styrer avslutningen ● Lærer gir anerkjennelse 			
<p>Lærer utøver tydelig ledelse på en slik måte at klassen/gruppen oppleves som et trygt sted å være.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● Klasseregler – faste grenser mot uakseptabel adferd. ● Jevnlige klassesamtaler om trivsel minst en gang pr. måned. ● Lærerne er positive modeller og viser engasjement. ● Elevene får ansvar, ikke bare plikter. ● Elevene får varierte arbeidsoppgaver ● Lærerne er innforstått med å fremme og forsterke elevene sine positive egenskaper. ● Lærer prøver å løse problemer på en løsningsorientert måte. ● Gode fellesopplevelser som turer og konserter. ● Gjennomføre trivselstiltak. For eksempel: Julefrokost, turneringer, småturer, gjerne i samarbeid med klassekontaktene ● Midttimeaktiviteter 	<p>Hele året</p>	<p>Elevene</p>	<p>Kontaktlærere Samarbeid på trinn</p> <p>Kontaktlærer</p> <p>Alle ansatte</p>

Etablere et godt samarbeid i overgangen mellom barne- og ungdomsskole i forhold til klasesammensetting	<ul style="list-style-type: none"> Eget opplegg 	Våren før skolestart og ved oppstart i august	Elever Foreldre Alle involverte kontaktlærere	Sosialrådgiver/ avd.leder i samarbeid med spes.ped koordinatør og avd.leder barneskole Kontaktlærere 8. trinn
God informasjon til alle om Opplæringslova kapittel 9A og skolens plan for trygt og godt skolemiljø	Informasjon om skolens plan for et trygt og godt skolemiljø, og lovverket på skolens hjemmeside og på foreldremøter	På foreldremøter	Elever/ foresatte/ ansatte	Sosialrådgiver/rektør
Øke den sosiale kompetansen blant elevene.	<ul style="list-style-type: none"> aktivt bruke LINK i klassenstime LINK-grupper Elevsamtaler/ klasse møter Samtalegrupper etter behov 	8.trinn 8.trinn vår og 9. trinn høst Ellers etter behov	Alle kan søke	Ledelsen LINK-trenere Kontaktlærere Sosialrådgiver Miljøpersonell Helsesøster
Fremme kunnskap om psykisk helse	<ul style="list-style-type: none"> aktivt bruke LINK i klassenstime Prosjekt Psykisk Helse i skolen 	hele året høst/ vinter	Alle elever	Kontaktlærer/ sosialrådgiver Avdelingsledere for hvert trinn i samarbeid med helsesøster og sosialrådgiver.
Relasjon hjem/skole Relasjonen mellom lærer og den enkelte elevs foresatte preges av respekt, tillit og samarbeidsvilje. Personalet og foreldre har et åpent og vennlig forhold med tanke på elevens faglige og sosiale utvikling. Vi tar foreldre og foresatte på alvor.	<ul style="list-style-type: none"> Beskjeder på læringsplaner og gjennom Transponder Umiddelbar kontakt ved særtilfelle. Åpen og stående invitasjon til å ta kontakt etter ønske. Årlige foreldremøter, der trivsel og skolemiljø er et tema Halvårlige utviklingssamtaler, der trivsel, klassemiljø og mobbing skal være tema. Miljøtiltak/sammenkomster Oppdatert hjemmeside 	Hele året Hele året Høst/ vår Gjennom året	Foresatte og elever. Alle ansatte ved skolen.	Kontaktlærere i samarbeid med faglærere Skolens ledelse Sosialrådgiver Kontaktlærer

	<ul style="list-style-type: none"> • Aktivt FAU • Foreldreundersøkelse 			
--	--	--	--	--

2.0. Avdekking

Mål: Mobbing og trakassering som foregår i og ved skolen blir avdekket, og mobbing /trakassering som blir meldt til skolen blir undersøkt og tatt på alvor.

Mål	Tiltak	Tid	Målgruppe	Ansvarlig
Ukentlig undersøkelse hvor hver enkelt elev gir en tilbakemelding om sitt skolemiljø.	<ul style="list-style-type: none"> • Undersøkelsen inneholder to spørsmål. Det første spør om eleven har det trygt og godt, og det andre åpner opp for at eleven kan si noe som eleven har på hjertet. • Undersøkelsen skal også prøve å avdekke mobbing og trakassering. • Undersøkelsen skal også avdekke mobbing og trakassering fra lærer. • Den nasjonale elevundersøkelsen på høsten handler også om skolens psykososiale miljø. 	<p>ukentlig</p> <p>Tidlig på våren</p>	Alle elevene	Skolens ledelse og sosialrådgiver
Vaktsystem	<p>Lærervakten skal gå vakt en og en, og de skal være oppmerksom på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ensomme elever • Ansamling av elever • Registrere kroppsspråk • Notere det de ser/hører angående nedsettende omtale/tiltale om/med andre medelever og gi informasjon videre til kontaktlærer. • Gripe inn og stoppe uønskede hendelser 	Hele året		Alle ansatte

	<ul style="list-style-type: none"> • Bortvise folk som ikke hører til/har ærend på skolen. <p>Elevvaktene skal være oppmerksomme på:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ansamling av elever • Registrere kroppsspråk • Notere det de ser/hører nedsettende omtale/tiltale om/med andre medelever • Elevvaktene må passe på at de ikke "utnytter situasjonen" til å plage andre. • Gi beskjed til lærervakt hvis de ser uønskede hendelser, eller folk som ikke hører til på skolen. 			Elevvakter som koordineres av kontaktlærer
--	---	--	--	--

3.1. Problemløsning av elevsaker

Mål: Skolen skal oppfylle aktivitetsplikten §9A

Skolen sin fellesstrategi skal sikre at elever, foresatte eller ansatte som tar opp en elevsak, vet at den blir seriøst behandlet etter retningslinjer en er blitt enige om. Vi gjør oppmerksom på at sakene er forskjellige og at vi derfor ikke alltid følger samme rekkefølge under problemløsningen.

Ansatte som står overfor en elevsak som gjelder trygt og godt skolemiljø, skal gi beskjed til rektor.

Alle ansatte har en aktivitetsplikt hvis de oppdager hendelser som gjelder elevenes psykososiale miljø. Skolen har en plikt til å følge med, til å gripe inn i akutte situasjoner, til å varsle all mistanke og kjennskap, til å undersøke all mistanke og kjennskap, plikt til å sette inn tiltak når eleven ikke har et trygt og godt skolemiljø (§9A-4).

Vi forsøker å løse sakene på lavest mulig nivå. Avdelingsleder og rektor skal raskt informeres.

Foreldre kan også be om at skolen ser nærmere på en situasjon, vurdere og sette inn nødvendige tiltak. Skolen skal dokumentere hva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikten. Eleven eller foresatte kan melde saken til Fylkesmannen etter at saken er tatt opp med rektor, og det etter fem virkedager ikke er gjort noe i saken.

Forenklet mal for å løse elevsaker

- Undersøkelse og observasjon for å skaffe informasjon. Start dokumentasjonen.
- Samtaler med den som ikke har det greit, for å skaffe informasjon og gi støtte. Husk at den som er blitt mobbet, som regel underdriver.
- Samtale med foreldrene til den som ikke har det greit.
- Samtale med den som eventuelt mobber. Selv om det er flere som mobber, må vi snakke med én om gangen. Hensikten med samtalen er å gi beskjed om at mobbingen er uakseptabel og må

stoppe umiddelbart. Vi inviterer så til samarbeid for å få slutt på mobbingen, gjør avtaler om hva som skal skje, og setter opp en ny samtale.

- Samtale med mobbernes foreldre hver for seg. Ikke la foreldrene selv ordne opp i elevgruppa.
- Sett inn sanksjoner overfor mobberen dersom det er nødvendig. Eksempler på sanksjoner kan være egne friminutt, følge til og fra skolen, klassebytte.
- Oppfølging. Mobbesituasjonen følges inntil den opphører helt. Alle skal kunne gå på skolen sammen og oppleve sosial tilhørighet og trygghet. Etter en tid kan det være gunstig å ha en samtale mellom den som ble plaget og mobberen/mobberne. Ikke gjør dette for tidlig! Ikke gjør dette i alle tilfeller! Husk at det kan ta tid å komme over alvorlige krenkelseser.
- Søk råd og hjelp om nødvendig. Bruk tilgjengelige ekspertise: ressursteamet på skolen, helsesøster, barnevern, politi, Altona ressurscenter, PPT, Ressurscenter for barn og familier, SLT
- Den skriftlige planen skal inneholde:
 - a) Hendelsesforløp
 - b) Hvilke problem tiltakene skal løse
 - c) Hvilke tiltak skolen har planlagt
 - d) Når tiltakene skal gjennomføres
 - e) Hvem som er ansvarlig for gjennomføring av tiltakene
 - f) Når tiltakene skal evalueres

3.2. Problemløsning ved konflikt, mobbing og trakassering

Målsetting	Tiltak	Tid	Målgruppe	Ansvarlig
Problemet søkes løst på lavest mulig nivå	Elev og skolens ansatte ordner opp i situasjonen der det skjer (aktivitetsplikten)	Straks	Aktuelle elever	Den voksne som oppdager uønsket hendelse må først gripe inn og deretter kontakte aktuell kontaktlærer eller sosialrådgiver/ miljøpersonell/ avdelingsleder
1. Nivå	Kontaktlærer/faglærer/miljøpersonell kontakter kontaktlærer til de involverte elevene	Straks	Aktuelle elever	Aktuelle kontaktlærere, faglærer eller andre ansatte som oppdager hendelser som handler om elevenes psykososiale miljø.
	Kontaktlærer har samtale med de involverte elevene og tiltak iverksettes. Avdelingsleder/ rektor kontaktes og legger aktivitetspliktskjema inn i 360. Kontaktlærer/ avdelingsleder fyller ut skjemaet. Skjema deles med rektor, avdelingsleder og sosialrådgiver.	Straks	Elever	Kontaktlærer Avdelingsleder/ rektor og kontaktlærer

	Jmf. dokumentasjonsplikt			
2. Nivå	Drøftes på trinn og tiltak iverksettes	Så fort som mulig	Elever	Aktuelle kontaktlærere faglærere miljøpersonell
	Impliserte foreldre informeres på telefon og/eller innkalles til møte. Informasjon til rektor, avdelingsleder og sosialrådgiver. Jmf. dokumentasjonsplikt	Så fort som mulig	Foreldre	Kontaktlærer sosialrådgiver/ trinnleder/ rektor
3. Nivå	Saken meldes til ressursteam. Tiltak iverksettes. Informasjon hjem, i samarbeid med rektor. Jmf. dokumentasjonsplikt		Foreldre/elever	Rektor/ avdelingsleder/ sosialrådgiver kontaktlærer
4. Nivå	Eksterne samarbeidspartnere kobles inn (Altona, PPT, Ressurscenter for barn og familier, konfliktråd/politi, Barnevern, SLT). Jmf. dokumentasjonsplikt		Ressursteam	Rektor avdelingsleder sosialrådgiver

4.1. Kontinuitet og ansvar

For å sikre kontinuerlige arbeid med å sikre elevene et trygt og godt skolemiljø, følges skolens årshjul med faste tiltak i løpet av skoleåret:

Årshjul for å fremme trivsel og forebygge mobbing:

Tiltak	Tid	Målgruppe	Ansvar
Fokus på klasseledelse og systematisk arbeid relatert til det psykososiale miljøet	Hele året	Alle elevene	Alle ansatte, men kontaktlærere har et særlig ansvar for elever i egen klasse. Skal drøftes jevnlig på trinn, minst en gang i måneden.
Ukentlig undersøkelse for å kartlegge elevenes psykososiale miljø.	Ukentlig	Alle elever skal delta	Kontaktlærere/rektor/ sosialrådgiver
Vakt- og tilsynsordning	Info v/skolestart Gjennomføres hele året	Alle elevene	Skolens ledelse v/ avdelingsleder og kontaktlærer/-e
Klasseregler	Innen uke 35		Kontaktlærer/-e
Gjennomgang av ordensregler	Innen uke 37		Kontaktlærer/-e
Elevsamtaler i forkant av utviklingssamtalen	Høst og vår		Kontaktlærer

Opplæringslova kapittel 9A og «Plan for et trygt og godt skolemiljø» legges fram for SU	Høst	SU	Rektor
FAU-møte hvor skolemiljø er et av temaene	Høst	FAU	Rektor/avdelingsleder
Foreldremøter for alle trinn	Høst	Foreldrene	Ledelsen Sosialrådgiver Kontaktlærer
Gjennomgang av Opplæringslova kapittel 9A og «Plan for et trygt og godt skolemiljø» i personalet.	Ved skolestart	Alle ansatte	Rektor/sosialrådgiver
God skolestart Trygg skolevei Klassetur 8.trinn Informasjon om trygt og godt skolemiljø fra sosialrådgiver/miljøarbeider/helsesøster	August/ september	Elevene på 8. trinn	Ledelsen Kontaktlærer Sosialrådgiver/miljøpersonell/ helsesøster
Aktiviteteskveld alle trinn	I løpet av året		Avdelingsledere i samarbeid med lærerne på trinnene.
Prosjekt psykisk helse	Oktober- januar		Avdelingsleder og trinn
LINK	hele året		kontaktlærere/ sosialrådgiver
Forestilling	november		Skolens ledelse/involverte lærere
Juleverksted	Desember		Avdelingsleder
Den kulturelle skolesekken	Gjennom året		Ledelsen og skolens DKS-kontakt
Turneringer og aktiviteter i midttimen	Gjennom året		Faglærere og miljøpersonell
Skitur 10.trinn	Mars		Avdelingsleder/skolens ledelse
Overnattingstur 9. trinn	Mai/juni		Kontaktlærere/kroppsovingslærer
Tur til Kongeparken 8.trinn	Mai/juni		Avdelingsleder
Avslutningsarrangement 10.trinn	Siste skoledag	Elever i 10. klasse	Skolens ledelse Avdelingsleder/kontaktlærer
Klasseturer og aktivitetsdager	På slutten av skoleåret		Kontaktlærer/lærere på trinnet

4.2. Årlig gjennomgang og revisjon av planen

For å gjøre planen til et aktivt verktøy i organisasjonen, vil det være nødvendig med en årlig gjennomgang av planen for å vurdere om planen fungerer tilfredsstillende eller om det er nødvendig med revisjon.

- a) Tidspunkt for årlig gjennomgang av planen: Høst
- b) Ansvarlig for at årlig gjennomgang/revisjon av planen blir gjort: Rektor og sosialrådgiver på våren.

Sjekkliste for det psykososiale miljøet

Opplæringsloven kapittel 9A:

Tema/mål for skoleåret	Frist	Sign
Rutiner for ansatte Ledelsen har gjennomgått skolens plan for et trygt og godt skolemiljø. Alle ansatte har fått planen utdelt/vet hvor den ligger på nett eller Google Alle ansatte har fått ny opplæring i kapittel 9A ved skolestart og alle kan prosedyrene som følges. Det er utarbeidet en felles forståelse av hva som menes med et trygt og godt skolemiljø. Elevene er inkludert i prosessen. Alle ansatte har blitt orientert om rundskriv: Udir-3-2017: Skolemiljø: https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/finn-regelverk/etter-tema/Laringsmiljo/skolemiljo-udir-3-2017/	August	
Handlingsplan for trivsel og mot mobbing og trakassering Skolen har en handlingsplan for det psykososiale miljøet. Planen innehar beskrivelse av konkrete mål, handlinger og tiltak Planen har oversikt over tidsrom og ansvar for gjennomføring. Planen har tidsangivelse for evaluering. Planen sier når og hvordan tiltakene skal behandles i skolens ulike fora for medvirkning. Planen sier hvordan arbeidet skal dokumenteres.	juni	
Forebyggende arbeid på flere arenaer Ledelsen og ansatte har lagt planer for hvordan elever og foresatte skal involveres i arbeidet med skolemiljøet, blant annet skal planer for skolemiljøet behandles i både elevråd, FAU, skolemiljøutvalg og SU. Det er laget konkrete planer for å sikre et trygt og godt skolemiljø i alle klasser Trinn har planlagt hvordan skolens arbeid for å sikre et trygt og godt skolemiljø skal drøftes på høstens foreldremøte og i alle klasser Ledelsen har planlagt det skoleomfattende arbeidet for å sikre trygt og godt skolemiljøtrivsel og mot mobbing og krenkelser for hele skoleåret Alle elever har fått opplæring i sine rettigheter og plikter. Innholdet i kapittel 9A, hvor de kan finne mer informasjon, hvordan de skal gå fram om de selv eller andre blir krenket eller mobbet. Se: http://www.barneombudet.no/skolemiljo/	Juni/august	
	Før 1. september	
	Før foreldremøte om høsten På alle trinn	
	Juni	
	August/september	

Rutiner i enkeltsaker	Ledelsen har gjennomgått og eventuelt revidert skolens plan for arbeid med enkeltsaker etter opplæringslovens kapittel 9A (Plan for et trygt og godt skolemiljø)	Gjennom hele året	
	Skolen følger aktivitetsplikten og dokumentasjonsplikten i alle saker som berører Opplæringslova kapittel 9A.		